

Horyzonty Polityki
2022, Vol. 13, N° 45

Edytorial Autorytet władzy politycznej

Pojęcia autorytetu i władzy politycznej wydają się wciąż interesujące jako poddawane kolejnym wyzwaniom historii i dynamice ewoluujących społeczeństw i państw. Na gruncie nauk społecznych zarówno autorytet, jak i władza polityczna są przedmiotem wielu badań i dyskusji. Natomiast autorytet władzy politycznej, któremu często towarzyszyło pojęcie suwerenności wewnętrznej, a współcześnie wydaje się być dodatkowo dookreślany przez rozmaicie pojmowany podział władzy (od separacji władz po współzależność i współdziałanie władz), od stuleci jest zagadnieniem aktualnym i wymaga formułowania głębszych odpowiedzi. Wiąże się przecież z legitymizacją władzy. Każdy organ władzy publicznej – jako podmiot wyposażony w kompetencje władcze, a zatem w zdolność decydowania i wywoływania bardzo konkretnych konsekwencji – opiera się na pewnym autorytecie, bez którego pozostałby jedynie przymus państwowy. Oczywiście, należy dokonać rozróżnienia między władzą polityczną a władzą publiczną, co będzie też skutkowało różnicami między określaniem autorytetu władzy politycznej a autorytetu władzy publicznej. Jednak czy poza purystami nawiązującymi do szkoły czystej teorii prawa Hansa Kelsena (dla których organy władzy publicznej „nie mają nic wspólnego” z polityką...), nie powinno się tych pojęć rozważać jednocześnie? Namysł nad pojęciem autorytetu pozwala ponownie podjąć zagadnienie relacji między jej legalnością i legitymizacją. Pomimo upływu czasu, trzeba przyznać, że tematyka zgłębiana w starożytnym Rzymie w XXI wieku nie traci na aktualności. Z czego wynika i na jakich fundamentach oparty jest autorytet władzy politycznej (powiązany z autorytetem władzy publicznej)? W jaki sposób wzmacniany jest, a kiedy może

być osłabiany czy umniejszany autorytet władzy politycznej (powiązany z autorytetem władzy publicznej)? Jakie czynniki współcześnie łączą się z zagadnieniem autorytetu władzy politycznej (związanym z autorytetem władzy publicznej)? Czy współczesne społeczeństwo i współczesne państwo sprzyjają umacnianiu się tego autorytetu, czy też raczej osłabiają go? Dodatkowym czynnikiem, który w pewien sposób uatrakcyjnia (lub komplikuje) omawiane zagadnienie, wydaje się ukazanie go w ponadnarodowym i ponadpaństwowym wymiarze. Na marginesie wobec powyższego może znajdować się tematyka autorytetu władzy w ogóle, która wykracza poza badania nauk społecznych, co tym samym pokazuje wielowymiarowość tego zagadnienia. Jednak spojrzenie filozoficzne czy psychologiczne na poruszaną w tej publikacji problematykę nadaje jej dodatkowy wymiar, co tłumaczy zarazem, dlaczego nie sposób rozwijać badania nauk społecznych bez interdyscyplinarnego podejścia.

Wojciech Arndt
redaktor tematyczny numeru